

Tønsberg kommune
Postboks 2410
3104 TØNSBERG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kathrine Helen Sundeng, 33371182

Tillatelse - mellomlagring av masser - Tønsberg - 1005/6 - Stensarmen - mellomlagring av masser

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gir Tønsberg kommune tillatelse, etter forurensningsloven, til samtidig lagring av inntil 800 m³ masser over et areal på 1280 m² på Træleborgodden ved Stensarmen, gbnr. 1005/6 i Tønsberg kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i 5 år fra dags dato.

Frister

- Senest 6 uker før oppstart av arbeidene skal følgende oversendes:
 - Rutiner for sortering og prøvetakning før transport av massene til mellomlagring.
 - Dimensjonering av infiltrasjonsgrøft
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket omfattet av tillatelsen er fullført

Vedtak om gebyr

Tønsberg kommune skal betale et gebyr på kr 74 800,- (sats 5) for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Søknaden

Tønsberg kommune søkte 28.04.2023 om tillatelse etter forurensningsregelverket til å lagre masser innenfor et areal på 1280 m², på Træleborgodden ved Stensarmen, gbnr. 1005/6 i Tønsberg kommune.

Det er behov for en lokalitet for mellomlagring av masser i forbindelse med anleggsarbeid tilknyttet oppgradering av vann- og avløpsnett i Tønsberg by. Den planlagte saneringen av VA-traseer medfører oppgraving av masser, og det er ikke plass til mellomlagring av masser i gatene

under anleggsarbeidet. Massene må derfor mellomlagres utenfor tiltaksområdet. Det skal graves opp 200 meter av gangen med tilhørende bortkjøring og tilbakeføring av masser før de neste 200 meterne graves.

Det søkes om å lagre maksimalt 800 m³ masser av gangen på det aktuelle området over en periode på 5 år. Rene masser (tilstandsklasse 1) skal lagres på grusdekt areal. Forurensede masser tilvarende tilstandsklasse 2-3 skal lagres i tette containere med tette presenninger.

Alle masser skal prøvetas og vurderes før de eventuelt fraktes til masselagringslokaliteten. Det skal etableres grøfter for sedimentering av partikler mot tilstøtende sjøareal. Vann fra masselagringslokaliteten skal samles opp i infiltrasjonsgrøft hvor vannet ledes via drenerør til kum før utslipp i resipient. Det er søkt om en utslippsgrense på 50 mg/l for suspendert stoff.

Uttalelser fra andre instanser

Tønsberg kommune har i vedtak av 17.3.2023 gitt dispensasjon til den omsøkte masselagringen i inntil 5 år, med hjemmel plan- og bygningsloven § 19-2.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt til offentlig høring ved annonse i Tønsbergs blad og lagt ut på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften.

Vi mottok ingen uttalelser.

Lovgrunnlag

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for forurensning fra anleggsvirksomhet, jf. rundskriv T-3/12.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Forurensning

Det aktuelle området for mellomlagring er lokalisert med en avstand på ca. 10 meter fra sjøfront. Etter vår vurdering vil den største faren for negativ konsekvens som følge av den omsøkte lagringen være nedslamming av naturverdier gjennom spredning av partikler til sjø. Tilgrensende sjøområde er et Ramsar-område med svært stor naturverdi som gjør at behovet for kontroll med spredning av partikler er høy.

Vi ser det som vesentlig å redusere utslipp av partikler. Vi har satt grenseverdi for suspendert stoff på 50 mg/l før utslipp til resipient, som etter vår vurdering vil redusere fare for partikkelspredning og nedslamming til akseptabelt nivå. Grenseverdien er satt i samsvar med hva konsulent har vurdert som tilstrekkelig grenseverdi i søknaden. Det er i søknaden foreslått en prøvetaking av vannet med synkende frekvens. Det vil være en pågående masseutskiftning og stadig nye masser vil tilføres området ettersom det skal graves opp 200 meter VA-grøft av gangen. Etter vår vurdering vil det ikke være en avtagende risiko for spredning av partikler over tid, og vi setter som vilkår at det skal utføres prøvetakning ved hver nedbørs-/utslippshendelse.

Med bakgrunn i at det kun skal lagres masser som ikke overstiger normverdi på åpen grusplass, sammenholdt med at masser i tilstandsklasse II- III skal lagres i tette containere, anser vi risikoen for spredning av miljøgifter og metaller som liten. Det oppgis i søknaden at alle masser skal prøvetas og vurderes før de eventuelt transporteres til mellomlagring. Gode rutiner for sortering og prøvetaking under graving anser vi som vesentlig for å redusere faren for at masser med høyere tilstandsklasse blir lagret på åpent området. Vi stiller vilkår om sortering og prøvetakning av massene før transportert til mellomlagring, som omsøkt. Rutiner for dette skal oversende Statsforvalteren før oppstart av arbeidet.

Det aktuelle området har lav kotehøyde mot tilgrensende sjøområde, ca. 1,5 meter over normal vannstand. Det er i søknaden gjort vurdering av stormflo som viser at sjøvann kan gå noe inn på det aktuelle området. Oversvømmelse av området vil kunne medføre stor spredning av partikler til sjø og det er viktig å gjøre tiltak for å hindre dette. På denne bakgrunn sammenholdt med svært stor naturverdi i sjø stiller vi vilkår om at lagringsområdet skal være sikret mot utvasking av masser som følge av flom og stormflo.

Vi anser etablering av infiltrasjonsgrøft til å redusere fare for spredning av finkornede masser fra lagringslokaliteten ved normal drift, og stiller krav om dette med oppbygning som omsøkt. Det er i søknaden lagt opp til etablering av infiltrasjonsgrøft sør og øst for masselagringsområdet. Etter vår vurdering vil det være fare for spredning til sjø også vest for masselagringsområdet. Vi setter vilkår om at infiltrasjonsgrøft skal etableres vest, øst og sør for lagringsområdet.

Det fremgår av søknaden at infiltrasjonsgrøften skal dimensjoneres for å kunne håndtere avrenning fra tomten ved nedbør uten at dette er ytterligere begrunnet. Dimensjonering av infiltrasjonsgrøften er vesentlig for å sikre tilstrekkelig rensing før utslipp til resipient. Vi setter vilkår om at beregning av dimensjonering skal oversendes før oppstart av arbeidene.

Det aktuelle området (Træleborgodden, Lokalitetsnr. 17397) er registrert med mistanke om forurenset grunn i databasen Grunnforurensning. På bakgrunn av at det ikke skal utføres terrenginngrep på området anser vi det som lite sannsynlig at tiltaket vil medføre spredning av eventuelt forurensing som ligger i grunnen.

Naturmangfoldloven

Det aktuelle området for mellomlagring av masser består grusdekt areal hvor det ikke er registrert viktige naturverdier. Tiltaksområdet grenser til Ramsar-området Presterødkilen naturreservat, svært viktig rasteområder for fugl og bløtbunnsområdet av lokal viktig verdi. I en avstand på under 200 meter er det registrert ålegrassamfunn, samt strandeng og strandsump av svært viktig verdi. Det er registrert over 230 fuglearter, inkludert flere rødlistede fuglearter (Miljødirektoratets Naturbase, kart.naturbase.no). Etter Statsforvalterens vurdering oppfylder kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Vi vurderer områdets samlede naturverdi til å være svært stor og av viktig betydning for det biologiske mangfoldet. Presterødkilen er et langgrunt, næringsrikt våtmarksområde i overgangen mellom brakkvann og saltvann, av internasjonal verdi. Bløtbunnsområdet overlapper med ålegrasenga og det er en viktig økologisk sammenheng mellom de registrerte naturtypene. Slike områder utgjør blant annet viktig biotop for næringsøk for fisk og fugl, og det aktuelle området er svært viktige rasteplasser for fugl på trekk. Potensiell negativ påvirkning på dette området som følge av tiltaket er hensyntatt gjennom kravene stilt i tillatelsens vilkår.

Naturmangfoldloven § 49 sier at dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, kan innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. Presterødkilen naturreservat ligger som nærmeste nabo til det aktuelle tiltaksområdet. Dette er et av Østlandets viktigste våtmarksområder, med internasjonal Ramsar-status på grunn av sitt rike fugleliv. I den delen av naturreservatet som ligger nærmest tiltaksområdet går det sau på beite, for å opprettholde strandengene. Lossing og lasting av masser, særlig i containere, vil kunne medføre negativ påvirkning som følge av støy. Av hensyn til fuglelivet og beitedyr er det viktig å begrense støy fra tiltaksområdet, særlig impulsstøy. Vi setter derfor krav, jf. naturmangfoldloven §§ 11 og 12, om at driften av anlegget skal gjennomføres på en måte som reduserer impulsstøy.

Økosystemene i resipientene som grenser til tiltaket er fra før utsatt for belastning, fra blant annet avrenning fra byområde, infrastruktur, jordbruk og avløp. Når tiltaket gjennomføres etter vilkår i tillatelsen, forventes ikke økning i den totale belastningen på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Tiltakene anses ikke å utgjøre noen risiko for at forvaltningsmålene etter naturmangfoldloven §§ 4 og 5 ikke oppnås.

Det er registret fremmede arter på masselagringslokaliteten. Vi stiller vilkår om tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede arter.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene med å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11. Prinsippet ivaretas ved at tiltakene tillates gjennomført med vilkår om avbøtende tiltak som tiltakshaver må bekoste.

Tiltakshaver skal tilstrebe å benytte miljøforsvarlige teknikker for å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12. Statsforvalteren har fastsatt avbøtende tiltak for å redusere spredning av partikler og nedslamming av nærliggende miljø.

Vannforskriften

Masselagringslokaliteten grenser til vannforekomsten Kanalen, som er karakterisert som sterk ferskvannspåvirket fjord med dårlig kjemisk og økologisk tilstand. Fjorden er en sterk modifisert vannforekomst. Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller påvirke arbeidet for å nå områdets miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4. Dette på bakgrunn av tiltakets begrensede omfang og forutsatt at tiltaket gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen. Vurdering etter vannforskriften § 12 kommer ikke til anvendelse i denne saken.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert negative konsekvenser for miljøet og naturverdier opp mot de fordeler tiltakene vil medføre. Masselagringen er nødvendig for arbeidene som skal utføres i forbindelse med oppgradering av vann- og avløpsnett i Tønsberg by. Vi har stilt vilkår for å ivareta en miljømessig akseptabel gjennomføring. Statsforvalteren vurderer fordelene til å være større enn de ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse til den omsøkte masselagringen på visse vilkår.

Faktasjekk

Tønsberg kommune fikk anledning til å kommentere på faktafeil og misforståelser i et utkast til tillatelse, med to ukers svarfrist. Etter anmodning fra kommunen om utsatt frist for kommentering, fikk kommunen ytterligere fire uker med ny frist satt til 10.08.2023. Vi har ikke mottatt kommenter fra Tønsberg kommune innen ny frist.

Gebyr

Som varslet i brev av 15.5.2023 medfører behandling av søknad om tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtak om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen tre uker** fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Kathrine Helen Sundeng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - mellomlagring av masser – Træleborgodden ved Stensarmen – Tønsberg kommune

Kopi til:

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND AVD VESTFOLD	Rådhusgaten 27A	3290	STAVERN
NATURVERNFORBUNDET I TØNSBERG OG FÆRDER	Kjærlighetsstien 7	3112	TØNSBERG
TRÆLEBORGODDEN 6 AS	Åslyveien 21	3170	SEM
NATURVERNFORBUNDET I VESTFOLD	c/o Christopher C. Prydz Gallaher Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
VESTFOLD OG TELEMARK FYLKESKOMMUNE	Postboks 2844	3702	SKIEN
STENSARMEN 16 AS	Åslyveien 21	3170	SEM
KLIPPERN AS	Klipperveien 39	3138	SKALLESTAD
BIRDLIFE NORGE AVDELING VESTFOLD	Postboks 162	3201	SANDEFJORD
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I VESTFOLD	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Tønsberg kommune v/ Knut Ragnvald Kvile			